

Handläggare
Ann-Marie Nyberg
08-508 270 95**Till**
Trafiknämnden
2016-09-22

Hur står det till med den personliga integriteten? (SOU 2016:41). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att som svar på remissen överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefInga-Lill Hultin
AvdelningschefJan Alberts
Enhetschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ”Hur står det till med den personliga integriteten?” (SOU 2016:41). Remissen är ett delbetänkande från den statliga Integritetskommittén som ska slutredovisa sitt uppdrag senast den 1 juni 2017. I delbetänkandet görs en omfattande genomgång och kartläggning av de faktiska och potentiella risker för intrång i den personliga integriteten som en medborgare kan utsättas för. En riskbedömning redovisas där risker har delats in i tre nivåer, viss risk, påtaglig risk och allvarlig risk för den personliga integriteten. Kommittén föreslår ett utökat uppdrag för Datainspektionen som innebär att de årligen ska lämna en

redovisning till regeringen om utvecklingen inom IT-området när det gäller frågor som rör personlig integritet. Kontoret delar till övervägande del kommitténs bedömningar och synpunkter avseende risker för den personliga integriteten som en medborgare kan utsättas för. Vid införandet av nya digitala tjänster och för befintliga tjänster på kontoret är det viktigt att göra en bedömning och avvägning för hur den personliga integriteten kan komma att påverkas. Genom bland annat ett strukturerat arbetssätt med aktiviteter som förbereder för den nya dataskyddsförordningen, informationsklassning av system och översyn av behörighetshantering, säkrar kontoret en god informationshantering inom gällande lagstiftning.

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat ”Hur står det till med den personliga integriteten?” (SOU 2016:41). Remisstiden sträcker sig till den 30 september 2016. En sammanfattning av delbetänkandet bifogas detta ärende. Remissen i sin helhet går att läsa på www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2016/06/sou-201641/.

Enligt beslut från regeringen tillsattes i maj 2014 en kommitté, Integritetskommittén, med uppdrag att kartlägga och analysera faktiska och potentiella risker för intrång i den personliga integriteten i samband med användning av informationsteknik inom privat och offentlig verksamhet. I tilläggsdirektiv till kommittén i februari 2016 gavs i uppdrag att i ett delbetänkande senast den 31 maj 2016 redovisa en kartläggning och analys av riskerna för integritetsintrång samt göra ett övervägande om behovet av ett integritetsskyddsorgan. Uppdraget i sin helhet ska slutredovisas senast den 1 juni 2017 och då även innehålla förslag till åtgärder för att minska de integritetsrisker som kartlagts. Remissen avser det delbetänkande som presenterades den 7 juni 2016.

I delbetänkandet görs en omfattande genomgång och kartläggning av de faktiska och potentiella risker för intrång vad gäller den personliga integriteten som en medborgare kan utsättas för. Riskbedömningar avseende de kartlagda riskerna redovisas.

I ett avsnitt i betänkandet diskuteras begreppet personlig integritet ur olika aspekter och hur synen på detta hanteras i olika sammanhang, till exempel i lagstiftning. Kommittén finner det tveksamt om någon precis men ändå allmängiltig definition av begreppet personlig integritet är möjlig att slå fast. När sker ett intrång i den personliga integriteten? Enligt kommitténs bedömning är det ett antal faktorer som behöver beaktas för att bedöma om ett intrång har skett. En avvägning behöver göras utifrån berörda

intressen, syftet med och behovet av det aktuella intrånget, vilken nytta intrånget kan förväntas innebära, omfattning av intrånget, spridning av uppgifter som intrånget innebär etc. Det konstateras också att många intrång i den personliga integriteten är befogade.

I avsnittet "Det grundläggande rättsliga skyddet" görs en genomgång av de mest grundläggande regleringarna som på olika sätt syftar till att skydda den personliga integriteten.

Kommittén har gjort en genomgång och bedömning av ett antal områden med bland annat detaljerade beskrivningar och risker för den personliga integriteten inom respektive område.

Beskrivna områden:

- Skolan
- Arbetsliv
- Hälso- och sjukvården och socialtjänsten
- Forskning och statistik
- E-förvaltning
- Konsumentområdet
- Sociala medier och e-post
- Försäkringsverksamhet
- Bank- och kreditmarknaden
- Kronofogdemyndighetens verksamhet, kreditupplysning och inkasso
- Domstolarnas verksamhet
- De brottsbekämpande myndigheternas verksamhet
- Försvarunderrättelseverksamhet och militär säkerhetstjänst
- Övervakning med kamera
- Molntjänster
- Big data
- Biometri

Kommittén har för de risker som identifierats valt att göra en beskrivning utifrån tre nivåer, viss risk, en påtaglig risk eller en allvarlig risk för den personliga integriteten. En riskbedömning utgår dels från sannolikheten för att ett intrång inträffar, dels från effekterna eller konsekvenserna av intrånget.

Nedan listas de företeelser inom respektive nivå som kommittén bedömt vara förknippade med risker.

Företeelser förknippade med viss risk för den personliga integriteten

- Hantering av personuppgifter inom elevhälsan (skolan)
- Skolfederation (skolan)
- Arbetsgivares granskningar av vad arbetstagare skriver på sociala medier (arbetsliv)

- Kompetensdatabaser och bakgrundskontroller inom arbetslivet
- När vårdgivare tillhandahåller både hälso- och sjukvård och personaladministrativa tjänster (arbetsliv)
- Statlig statistikverksamhet (forskning och statistik)
- Myndigheters användning av sociala medier (e-förvaltning)
- Kronofogdemyndighetens verksamhet
- Inkassobolagens verksamhet
- Personuppgiftsbehandling i domstolarnas verksamhetsregister, i samband med ljud- och bildupptagningar och i samband med informationsutbyte med andra myndigheter
- Tvångsmedel med stöd av 27 kap. rättegångsbalken (brottsbekämpning)
- Polisens spaningsverksamhet på internet och utåtriktade verksamhet i sociala medier (brottsbekämpning)
- Polisens hantering av personuppgifter som överförs av flygbolag och polisens deltagande i internationellt samarbete (brottsbekämpning)
- Behandling av personuppgifter i den militära underrättelsetjänstens IT-system

Företeelser förknippade med påtaglig risk för den personliga integriteten

- Kameraövervakning (i allmänhet och särskilt beträffande övervakning inomhus i skolan)
- Informationsdelning inom och mellan myndigheter (e-förvaltning)
- Informationsutbyte med enskilda (e-förvaltning)
- Vidareanvändning av offentlig information enligt PSI (Public Sector Information)-lagstiftningen (e-förvaltning)
- Oskyddad e-post
- Försäkringsföretagens verksamhet
- Kreditprövning och rådgivning samt rapporteringskrav (bank- och kreditmarknad)
- Domstolarnas utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling
- Spaningsmetoder som enbart regleras av polislagen (brottsbekämpning)
- Polisens behandling av personuppgifter i register (brottsbekämpning)
- Signalspaning (försvarsunderrättelseverksamhet och militär säkerhetstjänst)
- Tekniker som involverar många och biometriska uppgifter (biometri)

Företeelser som är förknippade med allvarlig risk för den personliga integriteten

- Digitala lärplattformar och digitala läromedel (skolan)
- Vissa sociala medier (i allmänhet och särskilt beträffande användningen av sociala medier i skolans undervisning)
- Arbetsgivares positionering och annan övervakning och kontroll av arbetstagarnas aktiviteter och beteenden på arbetet
- Kameraövervakning på arbetsplatser
- Hälso- och sjukvård och välfärdstjänster inom socialtjänsten
- Viss forskning
- Myndigheter med kunddata i molnet (e-förvaltning)
- Medborgarprofilering och kontroller på internet (e-förvaltning)
- Brister i myndigheters informationssäkerhet (e-förvaltning)
- Konsumentområdet
- Försäkringsföretagens framtida verksamhet
- Användningen av kreditkort och andra digitala transaktioner (bank- och kreditmarknad)
- Kreditupplysningsföretagens verksamhet
- Lagring och vidarebearbetning av uppgifter som har samlats in med hjälp av kameraövervakning
- Publika molntjänster
- Big data

Kommittén gör i avsnittet ”Informationssäkerhet och integritet” bedömningen att det finns starka indikationer på väsentliga brister i informationssäkerheten hos offentliga organisationer till exempel hos kommuner som har mycket omfattande personuppgiftsbehandlingar.

Integritetskommittén gör bedömningen att det inte finns behov av ett nytt integritetsskyddsorgan. Kommittén föreslår ett utökat uppdrag för Datainspektionen att även omfatta de legala förutsättningarna för integritetsskyddet och att Datainspektionen årligen ska lämna en redovisning till regeringen om utvecklingen inom IT-området när det gäller frågor som rör den personliga integriteten.

I ett avsnitt i betänkandet beskrivs några integritetsrisker en vanlig familj kan råka ut för under ett dygn. Syftet med detta är att på ett enkelt sätt visa hur modern teknik påverkar den personliga integriteten.

Sammanfattningsvis konstateras att den digitala utvecklingen innebär en genomgripande förändring av samhället och enskildas livsvillkor. Personuppgifter i digital form genereras och används i allt högre grad inom alla samhällsområden. Ur den enskildes

perspektiv innebär utvecklingen att kunskapen om hur uppgifterna hanteras, liksom möjligheten att påverka detta, hela tiden krymper i förhållande till den ökande hanteringen av personuppgifter. Integritetskommittén gör en generell slutsats att den enskilde parallellt med den digitala utvecklingen utsätts för stegvisa försämringar av den personliga integriteten. Kommittén konstaterar att den digitala utvecklingen självklart innebär en enorm nyttopotential men att fokus i detta delbetänkande är på faktiska och potentiella risker.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa avdelningens IT-enhet.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret delar till övervägande del kommitténs resonemang och bedömningar avseende de risker vad gäller den personliga integriteten som en medborgare kan utsättas för. Detta är viktiga frågor som behöver hanteras i en omvärld där den digitala utvecklingen går snabbt. Delbetänkandet är en omfattande kartläggning, analys och genomgång av områden där personuppgifter används digitalt och där det kan finnas risker för intrång i den personliga integriteten. Många av de områden som har kartlagts ligger utanför kontorets verksamhetsområde men berörs eller kan komma att bli berörda av ett antal av de nämnda områdena och företeelserna.

För kontoret är det viktigt att kunna följa med i den digitala utvecklingen utan att åsidosätta den personliga integriteten i de tjänster och lösningar som tas fram. Det är också av vikt att göra en bedömning och avvägning så att inte intrång i den personliga integriteten sker vid införande av nya digitala tjänster såväl som för de befintliga. Bland annat genom ett strukturerat arbetssätt säkrar kontoret en god informationshantering inom gällande lagstiftning. Några exempel på sådant kontoret gör för att säkra god informationshantering är analys och förberedelse av nödvändiga anpassningar för att uppfylla den nya dataskyddsförordningen, informationsklassning av system enligt en definierad metodik och översyn av behörighetshantering.

Kontoret ser fram emot slutredovisningen av uppdraget och de förslag till åtgärder som ska presenteras. En förhoppning är att detta på ett konkret sätt ska underlätta och stödja i den komplexa frågan om digital utveckling, nyttoeffektivisering och hur riskerna för intrång i den personliga integriteten kan minskas.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden beslutar att som svar på remissen överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen och förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Slut**Bilagor**

1. Sammanfattning av SOU 2016:41 ”Hur står det till med den personliga integriteten?”